

RAZILAŞDIRILMIŞDIR:

**Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
Dövlət Sığorta Nəzarəti
Xidmətinin Rəisi vəzifəsini
müvəqqəti icra edən**

_____ **N.Xəlilov**
“ ” _____ **2010-cu il**

TƏSDİQ EDİRƏM:

**“AtaSığorta”
Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
İdarə Heyətinin sədri**

_____ **T.Hacıyev**
“ ” _____ **2010-cu il**

**AVTONƏQLİYYAT VASİTƏLƏRİNİN SÜRÜCÜ VƏ
SƏRNIŞİNLƏRİNİN FƏRDİ QƏZA SİĞORTASI
QAYDALARI**

Bakı - 2010

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1. Bu qaydalar Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə, “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa, digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Sığorta, bu qaydalar əlavə edilməklə ikitərəfli müqavilə əsasında həyata keçirilir. Müqavilənin bir tərəfi bundan sonra mətn üzrə “sığortalı” adlandırılacaq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun hər hansı təşkilati hüquqi formada yaradılmış hüquqi şəxslər və fəaliyyət qabiliyyətli fiziki şəxslərdir, digər tərəfi isə bundan sonra mətn üzrə “sığortaçı” adlandırılacaq **“AtaSığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətidir.**
- 1.3. Sığorta müqaviləsi hüquqi şəxslər tərəfindən öz işçilərinin və digər şəxslərin (sığorta olunanlar), fiziki şəxslər tərəfindən isə fiziki şəxsin öz xeyrinə və digər şəxslərin xeyrinə bağlanılır.
- 1.4. Sığorta müqaviləsi sığortalının şifahi və ya yazılı müraciəti əsasında tərəflərin müvafiq sığorta qaydaları əsasında sığorta müqaviləsi adlanan sənədi tərtib edərək qarşılıqlı imzalaması yolu ilə və ya müvafiq sığorta qaydaları ilə sığortalının razı olmasını təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən ona sığorta şəhadətnaməsinin verilməsi yolu ilə bağlanılır.
- 1.5. Yazılı müraciət əsasında sığorta müqaviləsi bağlandıqda belə müraciət sığortaçının hazırladığı müvafiq ərizə formasında doldurulur və bu ərizədə qeyd olunan suallara sığortalı tərəfindən dəqiq, dolğun və tam şəkildə cavablar verilir. Yazılı ərizə sığorta müqaviləsinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Ərizə blankında göstərilənlərdən savayı sığortalı sığortaçıya onun tələbi ilə sığorta hadisəsinin başvermə ehtimalına təsir göstərən və özünə məlum olan bütün digər məlumatları da bildirməlidir.
- 1.6. Sığortalı sığorta müqaviləsinin bağlanması üçün öz hüquq və sığorta maraqlarını təsdiq edən sənədləri, o cümlədən mütləq avtonəqliyyat vasitəsinin qeydiyyat sənədlərinin əslini sığortaçıya təqdim etməlidir.
- 1.7. Hazırkı qaydalara müvafiq olaraq sığorta təminatı, sığorta müqaviləsi qüvvədə olduğu müddət ərzində avtonəqliyyat vasitəsinin idarə etməklə (yol nəqliyyat hadisəsi), yükvurma, yükboşaltma ilə, habelə avtonəqliyyat vasitəsinin dayanacağına qoymaqla səbəb-nəticə əlaqəsində olan sürücü və sərnişinlər ilə baş vermiş bədbəxt hadisələrə şamil edilir. Avtonəqliyyat vasitəsinə minərkən və ondan düşərkən baş verən bədbəxt hadisələrdə sığorta təminatı altına düşür.

2. SIĞORTANIN ƏRAZİ ÜZRƏ TƏMİNATI

- 2.1. Əgər sığorta şəhadətnaməsində digər hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta Azərbaycan Respublikası ərazisində qüvvədədir.

2.2. Müharibə, hər cür hərbi əməliyyatlar, xarici düşmən basqını (müharibə elan edilib-edilməməsindən asılı olmayaraq), vətəndaş müharibəsi, üsyan və bunların qarşısının alınması və yatırılması məqsədilə keçirilən inzibati və hərbi tədbirlərdən dəyən zərərlər.

3. SİĞORTA SİNİFİ, SİĞORTANIN OBYEKTİ, SİĞORTA HADİSƏLƏRİ

- 3.1. Bu sığorta qaydaları əsasında təqdim edilən sığorta məhsulu (sığorta növü) fərdi qəza və xəstəlik sığortası sinifinə aiddir.
- 3.2. Sürücü və sərnişinlərin fərdi qəza sığortası üzrə sığorta obyektini sürücü və sərnişinlərin həyat və sağlamlığı ilə bağlı əmlak maraqlarıdır.
- 3.3. Sürücü və sərnişinlərin fərdi qəza sığortası müqaviləsi üzrə sığortalanacaq sürücü və sərnişinlərin sayı müvafiq avtomobilin texniki pasportu ilə müəyyən edilmiş oturacaq yerlərinin sayından çox ola bilməz.
- 3.4. Sığorta hadisələri aşağıdakılardır:
- 3.4.1. sığortalı avtonəqliyyat vasitəsi ilə bağlılıqda olan fərdi qəza nəticəsində sürücü və sərnişinlərin ölümü və ya əlilliklə nəticələnən əmək qabiliyyətinin daimi (tam və ya qismən) itirilməsi halları;
- 3.4.2. Yuxarıda göstərilən əsas sığorta təminatına əlavə olaraq aşağıdakılara da təminat verilə bilər:
- 3.4.2.1. bir sığorta hadisəsi nəticəsində bədbəxt hadisədən irəli gələn müvəqqəti əmək qabiliyyətinin itirilməsinin hər günü üçün sığorta şəhadətnaməsi ilə müəyyən edilmiş müavinət, lakin 100 təqvim günündən çox olmamaqla;
- 3.4.2.2. bədbəxt hadisə ilə bağlı aparılan tibbi xərclər.
- 3.5. Əsas təminat verilmədikdə, əlavə təminatlar (əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi və tibbi xərclərin ödənilməsi) ayrıca verilmir.

4. SİĞORTA HAQQI, ONUN FORMASI, ÖDƏNİLMƏ QAYDASI

- 4.1. Sığorta haqqı sığortalı tərəfindən sığorta təminatının əvəzinə sığortaçıya sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada və müddətlərdə ödənilən pul məbləğidir.
- 4.2. Sığorta haqqının həcmi sığorta məbləğindən, tarif dərəcəsindən, sığorta müddətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- 4.3. Tarif dərəcəsi baza tarif dərəcəsindən, sığortanın konkret şərtlərindən, avtonəqliyyat vasitəsinin istismar xüsusiyyətlərindən, sığortalanacaq risklərdən, sığortanın müddətindən,

sığorta hadisəsinin başvermə ehtimalına və ehtimal olunan zərərin həcminə təsir göstərən digər amillərdən asılı olaraq müəyyən edilir.

- 4.4. Sığorta haqqı sığortaçının hesabına köçürmə yolu ilə və ya nağd qaydada sığortaçının kassasına mədaxil edilməklə sığortalı tərəfindən ödənilir.
- 4.5. Sığorta müqaviləsi ilə sığorta haqqının birdəfəlik və ya hissələrlə ödənilməsi nəzərdə tutula bilər.
- 4.5. Əgər sığorta müqaviləsində digər hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta müqaviləsi sığorta haqqı nağd ödənildikdə sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsindən sonrakı gün saat 00:00-da, nağdsız hesablaşmalarda isə sığorta haqqının sığortaçının hesabına oturulduğu gündən sonrakı gün saat 00:00-da qüvvəyə minir və sığorta müqaviləsinin sona çatma tarixində saat 24:00-da qüvvədən düşür.
- 4.6. Sığorta haqqının hissələrlə ödənilməsi şərti ilə bağlanmış sığorta müqavilələri üzrə sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığorta ödənişindən sığorta haqqının vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş hissəsi tutula bilər.

5. SİĞORTA MƏBLƏĞİ

- 5.1. Sığorta məbləği sığortaçı ilə sığortalı arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən müəyyən edilir.
- 5.2. Müqavilədə sığorta məbləği Azərbaycan Respublikasının rəsmi pul vahidi olan manatla göstərilir. Sığorta məbləği xarici valyutada da göstərilə bilər, bu halda onun ekvivalenti məzənnə üzrə manatla sığorta məbləğidir.
- 5.3. Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə sığortalı sığortaçı ilə razılığa gələrək əlavə sığorta haqqı ödəmək şərti ilə sığorta məbləğini artırabilir.
- 5.4. Sığorta məbləği tərəflərin razılığı ilə **pauşal sistem** üzrə və ya **oturacaq sistemi** üzrə müəyyən edilə bilər.
- 5.5. Sığorta pauşal sistem üzrə həyata keçirildikdə, avtomobilin bütün yerlərinə ümumi sığorta məbləği müəyyən edilir. Bu halda hər zərərçəkən sərnişinə və sürücüyə ödəniləcək sığorta məbləği zərərçəkmiş şəxslərin sayından asılı olaraq ümumi sığorta məbləğinin faizlə müəyyən hissəsində göstərilir.
- 5.6. Oturacaq sistemi üzrə sığorta həyata keçirildikdə sığorta şəhadətnaməsində oturacaq yerlərin sayı və hər oturacaq (sürücünün oturacağı, sağ qabağ oturacaq, arxa oturacaq yerləri) üçün ayrı-ayrılıqda sığorta məbləği müəyyən edilir. Bu sistem üzrə sığortalanma zamanı oturacaq yerlərinin məbləği eyni də ola bilər, fərqlənə də bilər.

6. TƏRƏFLƏRİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

6.1. Sığortaçının vəzifələri:

- 6.1.1. hazırkı qaydalarla sığortalını tanış etmək;
- 6.1.2. sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) ilə hadisə barədə, zərərin həcmi, sığorta hadisəsi ilə bağlı sənədlərin yoxlanılması məsələləri aydınlaşdırıldıqdan, sığorta ödənişini alan şəxsin səlahiyyətləri yoxlanıldıqdan sonra sığorta ödənişi barədə qərar qəbul etmək (və ya sığorta ödənişinin verilməsindən imtina etmək);
- 6.1.3. bu qaydalara uyğun sığorta ödənişini həyata keçirmək;
- 6.1.4. sığorta ödənişindən imtina edildikdə bu haqda sığortalını (sığorta olunanı, faydalanan şəxsi) yazılı şəkildə məlumatlandırmaq;
- 6.1.5. qanunvericiliklə icazə olunan hallar istisna olmaqla bütün digər hallarda sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) barədə sığorta sirrini təşkil edən məlumatları açıqlamamaq;
- 6.1.6. sığortalı tərəfindən sığorta şəhadətnaməsi itirildikdə bu haqda müraciət tarixindən etibarən 2 (iki) iş günü ərzində sığortalıya şəhadətnamənin dublikatını vermək.

6.2. Sığortaçının hüquqları:

- 6.2.1. sığorta müqaviləsi bağlanarkən avtonəqliyyat vasitəsinə baxış keçirmək;
- 6.2.2. sığortalının təqdim etdiyi məlumatların düzgünlüyünü və habelə sığortalı tərəfindən hazırkı qaydaların tələblərinin və sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməsini yoxlamaq;
- 6.2.3. əgər sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalı sığorta riski barədə əhəmiyyətli məlumatlar və ya sığorta müqaviləsi qüvvədə olduğu müddət ərzində risk dərəcəsinə baş vermiş əhəmiyyətli dəyişikliklər barədə qeyri-dəqiq məlumat verdikdə, sığorta ödənişindən imtina etmək;
- 6.2.4. sığorta hadisəsinin səbəblərini və şəraitini aydınlaşdırmaq, bununla bağlı müvafiq sorğular göndərmək;
- 6.2.5. riskin artması hallarında tələb olunan əlavə sığorta haqqı ödənilmədikdə, sığorta müqaviləsinə xitam vermək;
- 6.2.6. hazırkı qaydalarla və Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə verilmiş digər hüquqlardan istifadə etmək.

6.3. Sığortalının vəzifələri:

- 6.3.1. sığorta haqqını vaxtında ödəmək;
- 6.3.2. sığorta müqaviləsi bağlanarkən riskin qiymətləndirilməsi üçün mühüm əhəmiyyətli hallar barədə, həmçinin müqavilənin qüvvədə olma müddəti ərzində

- risk dərəcəsində baş vermiş bütün dəyişikliklər barədə sığortaçıya təxirəsalınmadan məlumat vermək;
- 6.3.3. sığorta tələbinə səbəb ola bilən hadisə baş verdikdə, hadisə yerində dəyişikliklər etməmək, Dövlət Yol Polisi əməkdaşlarını hadisə yerinə çağırmaq;
 - 6.3.4. sığorta hadisəsi barədə dərhal və ya 24 saat ərzində sığortaçını məlumatlandırmaq və 5 (beş) iş günü ərzində sığortaçıya ərizə ilə yazılı şəkildə müraciət etmək;
 - 6.3.5. bu qaydalarda göstərilən, həmçinin hadisənin səbəb və nəticələrini müəyyən etmək üçün sığortaçı tərəfindən tələb olunan bütün sənədləri təqdim etmək.

6.4. sığortalının hüquqları:

- 6.4.1. bu sığorta qaydaları ilə tanış olmaq;
- 6.4.2. sığortaçının maliyyə vəziyyəti və qanuvericiliklə məlumatın sığortalıya təqdim edilməsi vəzifəsi sığortaçının üzərinə düşən müvafiq məlumatlarla tanış olmaq;
- 6.4.3. hazırki qaydalara və Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq olaraq sığorta müqaviləsinə xitam vermək;
- 6.4.4. öz istəyi və sığortaçının razılığı ilə sığorta risklərini seçmək;
- 6.4.5. bu qaydalara və Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə uyğun sığortaçı tərəfindən öhdəliklərin yerinə yetirilməsini tələb etmək.

7. SIĞORTA RİSKİ DƏRƏCƏSİNİN DƏYİŞMƏSİ

- 7.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti ərzində sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) sığorta riskini artıran sığorta obyektinə aid bütün dəyişikliklər barədə özünə məlum olduqda dərhal və ya 5 (beş) təqvim günü ərzində sığortaçıya bu haqda məlumat verməlidir, o cümlədən:
 - 7.1.1. avtonəqliyyat vasitəsi icarəyə verildikdə, girova qoyulduqda və ya avtonəqliyyat vasitəsinin idarə olunmasına dair etibarnamə verildikdə;
 - 7.1.2. avtonəqliyyat vasitəsinə mülkiyyət hüququ digər şəxsə keçdikdə;
 - 7.1.3. avtonəqliyyat vasitəsi zərərə uğradıqda və ya məhv olduqda;
 - 7.1.4. avtonəqliyyat vasitəsi ərizədə qeyd olunan istifadə xarakterindən fərqli istifadə olunduqda;
 - 7.1.5. riski artıran digər dəyişikliklər barədə.
- 7.2. Riskin artması barədə məlumatlandırılmış sığortaçı 5 (beş) təqvim günü müddətində sığortalıdan bunun müqabilində əlavə sığorta haqqı tələb edə və ya müqaviləyə xitam verə bilər. Bu zaman sığortaçı sığortalıya 5 (beş) təqvim gününədək vaxt verir.

7.3. Sığortalı, tələb olunan sığorta haqqının ödənilməsindən imtina etdikdə, sığortaçı müqavilədən imtina edə bilər. Sığorta haqqının sığortaçının kassasına mədaxil olunmaması və ya hesabına köçürülməməsi əlavə sığorta haqqının ödənilməsindən imtina kimi qiymətləndirilir.

8. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ

8.1. Aşağıdakı hallar mövcud olduqda sığorta müqaviləsi qüvvədən düşür:

8.1.1. sığorta müqaviləsinin müddəti bitdikdə;

8.1.2. sığortaçı sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) qarşısında öz öhdəliklərini tam yerinə yetirdikdə;

8.1.3. avtonəqliyyat vasitəsi özgəninkiləşdirilərkən sığortaçı sığortalının hüquq və vəzifələrinin yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə keçməsinə etiraz etdikdə;

8.1.4. sığortalı sığorta haqqını müqavilədə müəyyən edilmiş qaydada ödəmədikdə;

8.1.5. sığortalı fiziki şəxs öldükdə miras əmlakı qəbul etmiş şəxslə sığorta müqaviləsinin rəsmiləşdirilməsinə sığortaçı etiraz etdikdə.

8.2. Sığorta müqaviləsi qüvvədə olan müddətdə sığortalı sığorta müqaviləsinin xitami ilə sığortaçıya müraciət edə bilər. Belə müraciət ən azı 1 (bir) təqvim ayı əvvəl edilməlidir.

8.3. Sığorta müqaviləsi sığortalının təşəbbüsü ilə vaxtından əvvəl xitam olunduqda işlərin aparılması xərcləri çıxılmaqla sığortalıya istifadə edilməmiş müddətin sığorta haqqı qaytarılır.

8.4. Əgər sığortalı tərəfindən ödənilmiş sığorta haqqına bərabər və ya ondan çox sığorta ödənişi sığorta müqaviləsi üzrə ödənilibsə, belə halda sığortalıya istifadə edilməmiş müddətin sığorta haqqı qaytarılmır.

9. SIĞORTA ÖDƏNİŞİ, ONUN HƏCMİ VƏ ÖDƏNİLMƏ QAYDASI

9.1. Sığorta qaydalarına uyğun fərdi qəza nəticəsində ölüm halı baş verdikdə, şəhadətnamədə müəyyən edilmiş bir şəxs üçün sığorta məbləği şəhadətnamədə göstərilmiş faydalanana və ya vəfat etmiş şəxsin qanuni vərəsələrinə tam həcmdə ödənilir.

9.2. Əgər sığortalanmış şəxs fərdi qəza nəticəsində aldığı zədələrdən 1 (bir) il ərzində vəfat edərsə, onda onun təyin etdiyi faydalanan və ya qanuni vərəsələri şəhadətnamədə

müəyyən edilmiş bir şəxs üçün sığorta məbləğindən zərərçəkmişin aldığı məbləğ çıxılmaqla məbləğ fərfini almaq hüququna malik olurlar.

- 9.3. Əlillik, əmək qabiliyyətinin (tam və ya qismən) daimi itirilməsi hallarında sığorta ödənişi əlilliyin qrupundan asılı olaraq həyata keçirilir. Əlillik, əmək qabiliyyətinin daimi itirilməsi bədbəxt hadisənin nəticəsi kimi 1 (bir) il ərzində üzə çıxmalı və növbəti üç aydan gec olmayaraq tibb müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilməli və təsdiq olunmalıdır.
- 9.4. Əlilliyin, əmək qabiliyyətinin daimi itirilməsinin daha yüksək və ya daha aşağı dərəcəsini təsdiq edən dəlillər olmadığı hallarda tibbi rəy əsasında şəhadətnamədə bir şəxs üçün göstərilmiş sığorta məbləğinin aşağıda göstərilən cədvələ uyğun faizi ödənilir:

Hər iki ətrafların (ayağ, pəncə, əl və ya bilək) itirilməsi	100
Hər iki gözdə görmə qabiliyyətinin tam itirilməsi	100
Bir ətrafın və bir gözün tam itirilməsi	100
Müalicəsi mümkün olmayan tam iflic	100
Tam ruhi pozğunluq	100
Nitqin tam itirilməsi	75
Sağ bilək və ya əlin itirilməsi	60
Sol bilək və ya əlin itirilməsi	50
Bir ayağın və ya pəncənin itirilməsi	50
Hər iki qulaqda eşitmə qabiliyyətinin tam itirilməsi	40
Bir gözün görmə qabiliyyətinin tam itirilməsi	50
Bir qulağın eşitmə qabiliyyətinin tam itirilməsi	10
Budun və ya çiyinin tam hərəkətsizliyi	40
Dizin, dirsəyin və ya biləyin tam hərəkətsizliyi	25
Sağ əlin baş barmağının itirilməsi	15
Sol əlin baş barmağının itirilməsi	10
Sağ əlin şəhadət barmağının itirilməsi	10
Sol əlin şəhadət barmağının itirilməsi	7
Sağ əlin hər hansı barmağının itirilməsi	6
Sol əlin hər hansı barmağının itirilməsi	5
Ayağın baş barmağının itirilməsi	5
Ayağın hər hansı digər barmağının itirilməsi	3

Xüsusi qeyd: solaxay şəxslərdə sol və sağ yuxarı ətraflara düşən faizlər əksinə hesablanır.

- 9.5. Yuxarıda göstərilən bədən hissələrindən biri qismən itirildikdə və ya hissiyyat orqanlarının funksiyası qismən itirildikdə qeyd olunan faiz dərəcələrinin müvafiq hissəsi ödəniləcək.
- 9.6. Əgər fərdi qəza nəticəsində bədənin bir neçə üzvü (və ya üzvün hissəsi) və ya hissiyyat üzvü itmiş və ya xəsarət almışsa, onda bu xəsarətlər cədvələ uyğun cəmlənmiş halda hesablanır, lakin bu, sığorta məbləğinin 100 %-dən artıq ola bilməz.
- 9.7. Əgər fərdi qəza nəticəsində bundan əvvəl uzun müddət zədələnmiş halda olan bədən hissəsi və ya hissiyyat orqanı zədələnsə, bu halda cədvəldə göstərilən faizdən əvvəlki itki miqdarında çıxılma həyata keçirilir.
- 9.8. Əgər 1 (bir) il ərzində tibbi-sosial ekspert komissiyası baş vermiş fərdi qəza nəticəsində əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən daimi itirilməsi ilə əlaqədar əlillik qrupu müəyyən edərsə, onda bu şəxsə sığorta məbləğinin aşağıdakı əlillik qruplarına düşən müvafiq hissəsinə qədər əlavə ödənilir:
- əlilliyin 1-ci qrupu – sığorta məbləğinin 100 %-i;
 - əlilliyin 2-ci qrupu – sığorta məbləğinin 80 %-i;
 - əlilliyin 3-cü qrupu – sığorta məbləğinin 60 %-i.
- Misal: bir pəncənin itirilməsinə görə sığorta olunana sığorta məbləğinin 50 %-i ödənilib, sonra isə TSEK bu şəxsə 2-ci qrup əlillik müəyyən edib. Bu halda sığorta məbləğinin 30 %-i ödənilərək, ümumi sığorta ödənişi 80 %-ə çatdırılır.
- 9.9. Əgər sığorta müqaviləsi ilə əsas növdən savayı əlavə növlər üzrə də təminat verilibsə, bu halda sığortaçı sığorta şəhadətnaməsində göstərilmiş sığorta məbləğləri həddində aşağıdakı sığorta ödənişləri həyata keçirir:
- 9.10. **Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halında gündəlik müavinət.** Əgər fərdi qəza hadisəsi əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə gətirib çıxarsa, bu halda tibb müəssisəsinin zərərçəkmişə verdiyi xəstəlik vərəqəsinin qüvvədə olma müddət ərzində gündəlik müavinət ödənilir. Müavinətin ümumi məbləği sığorta müqaviləsində əmək qabiliyyətinin hər itirilmiş günü üçün müəyyən edilmiş sığorta məbləğindən və əmək qabiliyyətinin olmaması günlərindən asılı olaraq hesablanır. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi zamanı gündəlik müavinətlər fərdi qəza baş verdiyi gündən 1 (bir) il ərzində ödənilir, lakin ödənilən dövr (dövrələr ümumilikdə) 100 gündən artıq ola bilməz.
- 9.11. **Tibbi xərclər.** Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş limit həddində tibbi yardıma, dərmanların alınmasına və protezləşdirməyə çəkilmiş zəruri və ağlabatan miqdarda xərclərin əvəzi ödənilir. Tibbi xərclər sığorta hadisəsi ilə bağlı olmalı, sənədlərlə təsdiq olunmalı və xidmətlər rəsmi qeydiyyatda olan müəssisələrdə alınmalıdır. Tibbi xərclərə aşağıdakılar aiddir:

- 9.11.1. Zərərçəkənin ona lazımi qaydada tibbi yardım göstərilə biləcək müalicə müəssisəsinə və ya onun daimi yaşadığı ünvana yaxın müalicə müəssisəsinə nəql edilməsi;
- 9.11.2. tibbi yardımın göstərilməsi və dərman preparatlarının alınması;
- 9.11.3. vəfat etmiş sığorta olunan şəxsin hadisə yerindən cənazəsinin nəql edilməsi;
- 9.11.4. bədənin ayrı-ayrı hissələrinin itirilməsi ilə bağlı protezləşdirmə.
- 9.12. Əlavə növlər üçün sığorta ödənişləri əsas növ üçün sığorta ödənişinin həyata keçirilməsindən asılı olmayaraq ödənilir.
- 9.13. Bədbəxt hadisə baş verdikdə bu hadisənin sığortaçı tərəfindən sığorta hadisəsi kimi qəbul edilməsi və sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün sığortalı, sığorta olunan, faydalanan şəxs və ya sığorta olunanın vərəsələri sığortaçıya müraciət etmək hüququna malikdirlər.
- 9.14. Göstərilən müraciətə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında aşağıdakı sənədlər əlavə edilir:
- sığorta şəhadətnaməsi;
 - sığorta hadisəsinin zərərçəkmişlər göstərilməklə baş verməsini təsdiq edən sənəd;
 - tibb müəssisəsinin zərərçəkmişə verdiyi və onun diaqnozunu təsdiq edən sənəd;
 - zərərçəkmişə əlillik qrupu müəyyən edildikdə, tibb müəssisəsinin müvafiq rəyi.
- 9.15. Ölüm halında sığortaçıya aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır:
- sığorta şəhadətnaməsi;
 - sığorta hadisəsinin zərərçəkmişlər göstərilməklə baş verməsini təsdiq edən sənəd;
 - ölüm haqqında şəhadətnamə (notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti);
 - sığorta olunanın ölümünün səbəbləri göstərilməklə müvafiq tibbi rəy;
 - vərəsəlik haqqında şəhadətnamə (notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti).
- 9.16. Bütün sənədlər sığortaçıya təqdim edildikdən və ödəniş məbləği haqqında tərəflər razılığa gəldikdən sonra sığorta ödənişi 15 (on beş) təqvim günü ərzində həyata keçirilir.
- 9.17. Faydalanan və ya vərəsə yetkinlik yaşına çatmamış şəxs olarsa, ona ödəniləsi məbləğ tərəflərin razılığı ilə onun adına banka əmanət kimi qoyulur və eyni zamanda himayəçilik və qəyyumluq orqanına bildiriş göndərilir.
- 9.18. Sığorta ödənişi zərərçəkmişlərə sosial təminatdan və icbari və könüllü şəxsi sığortalardan asılı olmayaraq həyata keçirilir.

10. SIĞORTA TƏMİNATINDAN İSTİSNALAR VƏ SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİNDƏN İMTİNA

10.1. Aşağıdakı hallar sığorta təminatından istisnalar təşkil edir:

10.1.1. müharibə, hər cür hərbi əməliyyatlar, xarici düşmən basqını, (müharibə elan edilib edilməməsindən asılı olmayaraq), vətəndaş müharibəsi, üsyan və bunların qarşısının alınması və yatırılması məqsədilə keçirilən inzibati və hərbi tədbirlərdən dəyən zərərlər;

10.1.2. hər hansı nüvə partlayışı, radiasiyanın təsiri, radioaktiv çirklənmələr və bunlarla əlaqədar keçirilən hərbi və inzibati tədbirlər;

10.1.3. fərdi qəza nəticəsində dəymiş zədələrlə bağlı müalicə prosesində düşmüş infeksiyalar;

10.1.4. ruhi pozğunluq və ya ağır sinir xəstəlikləri, ifliclər, epileptik tutmalar və ya sığorta olunanın bütün bədəninə təsir edən digər qıcolmalar nəticəsində baş verən bədbəxt hadisələr və habelə sürücünün huşunu itirməsi nəticəsində baş verən bədbəxt hadisələr.

Lakin, qeyd olunan xəstəliklər sığorta müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olan sığorta hadisəsi nəticəsində meydana gəldikdə, sığorta qüvvədə olur və baş vermiş hadisələr sığorta hadisəsi kimi qəbul edilir;

10.1.5. yoluxucu xəstəliklər.

Lakin, əgər xəstəlik törədən mikrob orqanizmə fərdi qəza nəticəsində əmələ gəlmiş açıq yaralardan düşmüşsə, sığorta qüvvədə olur.

10.1.6. Beyinə qansızma.

Lakin əgər bunun səbəbi baş vermiş fərdi qəza hadisəsidirsə sığorta qüvvədə olur.

10.2. Aşağıda göstərilən hallarda sığorta ödənişinin verilməsindən imtina edilir:

10.2.1. avtonəqliyyat vasitəsinin spirtli içkilər, narkotik, psixotrop maddələr, həmçinin nəqliyyat vasitəsinin idarə edərkən qəbulu qadağan edilmiş medikamentoz preparatlar qəbul etmiş şəxs tərəfindən idarə olunması zamanı baş vermiş bədbəxt hadisələr;

10.2.2. avtonəqliyyat vasitəsi qanunvericiliyə və ya sığorta şəhadətnaməsinə əsasən səlahiyyəti olmayan şəxs tərəfindən idarə edildikdə dəyən zərərlər;

10.2.3. sığortalının, sığorta olunanın (sürücü və sənişinlər), faydalanan şəxsin sığorta hadisəsinin yaranmasına qəsdən şüurlu şəkildə yönəldilən hərəkətləri (o cümlədən özünəqəsd halları) və ya qeyd olunan şəxslər tərəfindən cinayət törədilməsi və ya cinayətə cəhd;

10.2.4. avtonəqliyyat vasitəsinin müvafiq sürücülük vəsiqəsinə (sürücülük kateqoriyasına) malik olmayan şəxs tərəfindən idarə edilməsi nəticəsində dəymiş zərərlər;

- 10.2.5. avtonəqliyyat vasitəsindən sürməyi öyrətmək üçün istifadə olunması nəticəsində baş vermiş bədbəxt hadisələr;
- 10.2.6. texniki cəhətdən nasaz olan avtonəqliyyat vasitəsindən istifadə edilməsi (Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə istismarı qadağan olunan nasazlıqlar olduğu halda);
- 10.2.7. sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) tərəfindən sığorta hadisəsi barədə yanlış məlumatların verilməsi;
- 10.2.8. sığorta hadisəsi barədə bu qaydalarla müəyyən edilmiş müddətdə sığortaçıya məlumat verilmədikdə.
- Lakin, bu səbəbə görə imtina hadisənin səbəblərinin və ya dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından sığortaçının tam və ya qismən məhrum olması ilə əlaqədar olaraq onun mənafeləri əhəmiyyətli dərəcədə pozulduqda edilir.
- 10.2.9. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hallarda.
- 10.3. Sığorta ödənişindən imtina sığortaçı tərəfindən qəbul edilir və əsaslandırılmış şəkildə bu haqda sığortalı (sığorta olunan, faydalanan şəxs) yazılı formada məlumatlandırılır.

11. MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ QAYDASI

- 11.1. Sığortaçı ilə sığortalı (və/və ya sığorta olunan, faydalanan şəxs) arasında hər hansı bir mübahisə yarandıqda bu mübahisəni tərəflər ilk növbədə danışıqlar yolu ilə həll etməlidirlər.
- 11.2. Danışıqlar yolu ilə həll edilmədikdə, mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun aidiyyəti məhkəmələrdə həll ediləcək.

12. YEKUN MÜDDƏALAR

- 12.1. Bu Qaydalar sığorta şəhadətnaməsinin ayrılmaz tərkib hissəsidir və sığorta şəhadətnaməsi ilə birlikdə müqavilə bağlanan an sığortalıya verilir və sığorta şəhadətnaməsində qaydaların verilməsi haqda müvafiq qeyd edilir.
- 12.2. Bu qaydaların müddəaları ilə sığorta müqaviləsi (sığorta şəhadətnaməsi) müddəaları arasında ziddiyyət olduqda, sığorta şəhadətnaməsinin müddəalarına üstünlük verilir.
- 12.3. Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun məsuliyyət daşıyırlar.